

EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă pentru completarea art.151 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

Prin această propunere legislativă se dorește limitarea numărului de mandate ale primarilor, pentru a nu se mai concentra puterea administrativă pe durată îndelungată la dispoziția unei singure persoane și pentru a se asigura și aplicarea pe viitor a altor strategii de dezvoltare în localități, prin accederea în funcția de primar și a altor cetățeni cu inițiativă administrativă.

Așa cum s-a constatat până în prezent, sunt localități din România care au același primari de peste 24 - 28 de ani, localități care sunt foarte puțin dezvoltate din lipsă de implicare a acestora, și care au devenit indiferenți față de nevoile localității. Din păcate, funcția de primar s-a transformat, pentru unii aleși locali, în serviciu la stat, bine plătit și cu privilegii din ce în ce mai mari, și nu un serviciu în favoarea cetățenilor.

Mai mult decât atât, monopolizarea acestor funcții pe perioade îndelungate de timp a dus inevitabil la foarte multe cazuri de corupție, abuz în serviciu sau alte infracțiuni sancționate de codul penal. Iar când folosim termenul de "inevitabil", deși la prima vedere ar părea că este în mod eronat consemnat, suntem îndrituiți să apreciem că acesta este elocvent în contextul la care ne referim, având în vedere faimosul aforism al istoricului, filozofului și politicianului britanic Lord John Dalberg-Acton: **„Puterea tinde să corupă, iar puterea absolută corupe absolut”**.

Acest citat care statuează că autoritatea neîngrădită duce inevitabil la comportamente imorale sau abuzive, reprezintă un avertisment despre natura umană și puterea administrativă sau guvernare, întrucât însăși structura puterii exercită o presiune care deformează moralitatea celui care o deține.

Este de notorietate că "longevitatea" în funcție a primarilor este direct proporțională cu săvârșirea de fapte sancționate de legea penală, ceea ce conferă în integralitate legitimitatea și veridicitatea citatului celebru amintit mai sus, cu mențiunea că, deși nimeni nu este imun la tentația de a abuza de autoritate și chiar și un om bine intenționat poate fi „corupt” în lipsa controlului, acestea nu înseamnă că oamenii de stat nu ar trebui judecați cu mai puțină severitate decât restul lumii, ci dimpotrivă, standardul moral ar trebui să fie mai ridicat.

Ori, tocmai Parlamentul României, prin atribuțiile sale constituționale, este în măsură să completeze legislația prin prisma unor acte normative menite să prevină eventualele conduite contrare integrității funcției publice ale primarilor.

Propuneri legislative privind limitarea mandatelor primarilor au mai existat, însă din nefericire nu au fost adoptate, motivat fie că nu ar fi în interesul comunităților locale sau că nu ar răspunde unor nevoi sociale reale, fie că ar contravine principiilor democratice ce consfințesc dreptul de a fi ales, susțineri absolut ridicole, chiar ilare, ce contravin în integralitate chiar principiilor democrației la care aceștia au facut referire.

Iar când facem aceste afirmații, avem în vedere pe de o parte Constituția României și limitarea mandatului președintelui, iar pe de altă parte atât realitatea cotidiană, cât și învățămintele pe care istoria ni le oferă.

În mod concret, prin dispozițiile constituționale, mandatul Președintelui României este limitat la două perioade de exercitare a funcției. Prin urmare, în accepțiunea contestatarilor, această prevedere imperativă ar încălca principiul democrației privitor la dreptul de a fi ales. Or în atare situație, să înțelegem că, în opinia acestora, regimurile totalitare sunt democratice, în condițiile în care este de necontestat că acestea susțin perpetuarea în funcțiile de conducere.

În același sens, apreciem în mod justificat că limitarea mandatului unui președinte de stat, precum și a primarilor, este un element fundamental al democrațiilor moderne, menit să prevină concentrarea puterii, dictatura și personalizarea excesivă a oricărei funcții de conducere, fie ea la nivel statal, fie regional. Mai mult decât atât, propunerea urmează modelul mandatului Președintelui României, considerând că sursa legitimității și necesitatea limitării sunt identice.

În condițiile în care, izvorul limitării mandatului unui președinte de stat este același cu cel al unui primar, rezultă în mod cert, absolut și îndubitabil că aprecierea contestatarilor proiectelor de lege ce vizau limitarea mandatului unui primar pe motiv de încălcare a dreptului de a fi ales, este neîntemeiată și contrară principiilor ce au stat la baza limitării mandatelor conducătorilor de state sau regiuni. Iar invocarea unei eventuale omisiuni privind fundamentarea temeinică precum și faptul că o atare limitare a mandatelor primarilor nu ar răspunde unor nevoi sociale reale, denotă negarea realității cotidiene ce atestă existența unor fapte sancționate de legea penală în care sunt implicați în special primarii ce ocupă aceste funcții pe parcursul a două sau mai multe mandate.

România are nevoie de o administrație mai performantă, care să exceleze în performanțe administrative și nu în privilegii sau acapararea administrației locale de o singură persoană.

În ceea ce privește limitarea mandatelor primarilor în țările Uniunii Europene, se constată că, popoarele țărilor precum Italia, Portugalia și Polonia, care au fost supuse de-a lungul istoriei unor nedreptăți venite fie din partea marilor puteri, fie din partea nobililor, burghezilor sau magistraților Evului Mediu și care au procedat la unificare națională prin renunțarea la scindările artificiale create de familiile puternice ale nobililor, au legiferat limitarea mandatelor primarilor.

Distinct de cele arătate, menționăm faptul că legiuitorul constituțional nu a statuat în mod expres numărul de mandate pe care o persoană le poate ocupa în funcția de primar, lăsând la nivelul legislației infraconstituționale adoptarea unei astfel de măsuri, ceea ce denotă că inițierii acestui proiect de lege nu i se poate aduce, sub niciun aspect, o eventuală critică de neconstituționalitate.

În ceea ce privește legitimitatea elaborării proiectului de lege, suntem îndrituiți a preciza că, în conformitate cu dispozițiile imperative statuate de art. 73 alin. (3), lit. o) din Constituția României, inițiativa legislativă aparține Camerei Deputaților, iar faptul că una dintre funcțiile Guvernului pe care le exercită este stabilirea strategiilor prin care se exercită autoritatea de stat în domeniul electoral, competența acestuia este aceea de organizare a alegerilor și de reglementare normativă a măsurilor care se impun în acest sens, și nu de stabilire a unor măsuri care țin de esența sistemului electoral, precum condițiile în care se aleg ori se exercită mandatele autorităților administrației publice locale alese, care reprezintă un drept suveran al Parlamentului, desprins din calitatea sa de organ reprezentativ suprem și unică autoritate legiuitoare a țării.

Astfel fiind, considerăm în mod legitim că se impune adoptarea proiectului de lege privind limitarea la două mandate ale primarilor, ce pot fi și succesive întrucât realitatea cotidiană ne demonstrează că "longevitatea" în funcție a primarilor crește riscul săvârșirii unor fapte penale (abuz în serviciu, corupție) din cauza lipsei de control și a erodării moralității, că limitarea la două mandate este menită să oprească personalizarea excesivă a funcției și transformarea localităților în „feude” personale, măsura fiind inspirată din legislația unor state membre UE precum Italia, Portugalia și Polonia, care au implementat deja limitări similare.

INIȚIATORI:

CÎMPIANU ANDREEA – PETRONELA – deputat S.O.S.România

ȚIU MIHAI-ADRIAN– deputat S.O.S.România

Tabel cu semnături la Propunerea legislativă pentru completarea art.151 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ

Nr.crt	Deputați/Senatori	Grupul parlamentar	Semnătura
1	CÎMPIANU ANDREEA-PETRONELA	S.O.S RO	
2	ȚIU MIHAIL ADRIAN	S.O.S. RO	
3	BÂBĂ ANA MARGARETA	S.O.S. RO	
4	OLĂENASU SORIN-GEORGE	S.O.S. RO	
5	CARAGĂȚĂ FLORIN	S.O.S. RO	
6	MACOVEI ILIE SIMONA-ELENA	S.O.S. RO	
7	PASCALINI MIHAELA AURORA	S.O.S. RO	
8	TOADER ELENA-LAURA	S.O.S. RO	
9	BARSTIAN TIBERIU CLAUDIU	AUR	
10	GOLĂDESCU IONEL	V.O. RO	
11	IONESCU TUDOR	S.O.S. RO	
12	PORUMBOM GABRIELA	POT	
13	RĂDUCEA VALENTIN	POT	
14	VIORA VLAD-ANDREI	S.O.S. RO	
15	MATEI SERGIU-ZVONIAN	POT	
16	CÂMPAN CRISTIAN	POT	
17	ENACHE MIHAELA	AUR	
18	COLESA ILIE-ALIN	AUR	
19	MUSĂȚĂ DOMINIC	AUR	
20	GHEORGHE IONEL	AUR	
21	CĂLIN CĂZĂREANU MATEI	AUR	

